

Podczas posiedzenia sejmowej Podkomisji stałej do spraw ekonomiki edukacji i nauki, która odbyła się 6 kwietnia br. przedstawiona została Informacja Ministra Edukacji Narodowej na temat kierunków i zaawansowania prac nad nowym systemem finansowania oświaty.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Marzenna Drab wskazała propozycje zmian w zakresie:

I. czasu pracy nauczycieli

1. określenie w ustawie – Karta Nauczyciela tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć:
 - a. nauczycieli specjalistów (pedagog, psycholog, logopeda) – 22 godziny pensum (bezpośredniej pracy z dzieckiem),
 - b. tzw. nauczyciela wspomagającego – 20 godzin pensum,
 - c. nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin - propozycja ustalenia pensum proporcjonalnie w odniesieniu do łącznej liczby realizowanych przez nauczyciela zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
2. proporcjonalne obniżenie wymiaru pensum nauczyciela niepełnosprawnego korzystającego z obniżonego wymiaru czasu pracy;
3. wprowadzenie zasady, że dyrektor szkoły i jego zastępca, nie mogą mieć godzin ponadwymiarowych, z wyłączeniem sytuacji, gdy jest to niezbędne dla realizacji ramowego planu nauczania dla jednego oddziału.

II. urlopów nauczycieli

1. odrębne uregulowanie w ustawie – Karta Nauczyciela kwestii urlopu wypoczynkowego dyrektora szkoły oraz jego zastępcy – urlop w wymiarze 35 dni roboczych w czasie ustalonym w planie urlopów, udzielany w ciągu całego roku szkolnego. Gwarancja nieprzerwanego urlopu w wymiarze 2 tygodni ,
2. odrębne uregulowanie w ustawie – Karta Nauczyciela kwestii urlopu wypoczynkowego nauczyciela, który w ramach jednego stosunku pracy prowadzi zajęcia zarówno w szkole feryjnej jak i nieferyjnej. Prawo do urlopu wypoczynkowego w takim wymiarze, jaki obowiązuje dla stanowiska, z którego nauczyciel realizuje większą liczbę godzin zajęć, w przypadku równej liczby godzin zajęć w placówce feryjnej i nieferyjnej - prawo do urlopu wypoczynkowego określone dla nauczycieli szkół feryjnych ,
3. zmiany w zakresie urlopu dla poratowania zdrowia:
 - a. Doprecyzowanie celu urlopu dla poratowania zdrowia.
 - b. W przypadku niewykorzystania urlopu wypoczynkowego w związku z korzystaniem z urlopu dla poratowania zdrowia, nauczycielowi placówki nieferyjnej urlop zostałby udzielony w innym terminie, a nauczycielowi placówki feryjnej przysługiwałby urlop uzupełniający.,

III. awansu zawodowego nauczycieli oraz oceny pracy

1. zastąpienie oceny dorobku zawodowego oceną pracy,
2. wprowadzenie obligatoryjnych terminów dokonywania oceny pracy,
3. rozszerzenie skali oceny pracy

4. zmiany w zakresie kryteriów dokonywania oceny pracy,
5. uzależnienie od oceny pracy dodatkowego wynagradzania nauczyciela lub możliwości rozwiązania z nim stosunku pracy,
6. wydłużenie stażu na stopień nauczyciela kontraktowego z 9 miesięcy na 1 rok i 9 miesięcy,
7. egzamin zewnętrzny dla nauczyciela ubiegającego się o stopień nauczyciela kontraktowego,
8. wydłużenie okresów pracy w szkole pomiędzy stażami uzyskanie oceny pracy na określonym poziomie byłoby warunkiem skrócenia lub wydłużenia okresów pracy w szkole niezbędnych do rozpoczęcia stażu na kolejny stopień awansu zawodowego. Ścieżka awansu zawodowego nauczycieli w zależności od oceny pracy nauczyciela, mogłaby zostać skrócona do 12 lat w przypadku bardzo dobrze ocenianego nauczyciela lub wydłużona maksymalnie do 17 lat w przypadku nauczycieli ocenianych na poziomie zadowalającym. Zwykła ścieżka awansu to 15 lat.,
9. objęcie awansem zawodowym nauczycieli i osób nauczających języka polskiego dzieci polskie przebywające zagranicą.

IV. wynagradzania nauczycieli

1. odejście od systemu określania wynagrodzenia średniego;
2. określenie w ustawie wysokości wynagrodzenia zasadniczego na poszczególnych poziomach awansu zawodowego nauczycieli jako wskaźnika odnoszącego się do kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej;
3. określenie w rozporządzeniu wskaźników różnicujących stawki wynagrodzenia zasadniczego dodatkowo od poziomu wykształcenia;
4. zmiana charakteru dodatku motywacyjnego, określenie jego minimalnej łącznej wysokości na poziomie jst jako % wynagrodzeń osobowych nauczycieli;
5. zmiany w zakresie dodatku za trudne warunki pracy, w tym określenie w rozporządzeniu wysokości dodatku;
6. określenie w rozporządzeniu minimalnej wysokości dodatku za wychowawstwo;
7. określenie w rozporządzeniu minimalnych stawek nauczycieli o najniższym wykształceniu (z 4 grupy tabeli stawek wynagrodzenia zasadniczego) w wysokości jak nauczycieli w 3 grupie;
8. do rozważenia ewentualne przesunięcie do wynagrodzenia środków z dodatków: wiejskiego, mieszkaniowego, na zagospodarowanie;
9. określenie w rozporządzeniu wysokości stawki osobistego zaszeregowania nauczyciela za 1 godzinę;
10. uregulowanie w rozporządzeniu kwestii wynagrodzenia za nieprzepracowane godziny ponadwymiarowe;
11. uregulowanie kwestii ZFŚS dla nauczycieli emerytów przekazywanych szkół;
12. uzależnienie wysokość wynagrodzeń nauczycieli od wskaźnika ekonomicznego np. średniego wynagrodzenia w gospodarce narodowej.

V. nawiązywania, zmiany i rozwiązywania stosunków pracy z nauczycielami (czyszczące, porządkujące)

1. wprowadzenie zasady, że jeżeli nawiązywana jest kolejna umowa okresowa w bezpośrednim następstwie, a niekaralność została już potwierdzona, dyrektor może odstąpić od żądania przedstawiania informacji o niekaralności,
2. uchylenie art. 19 KN dot. przeniesienia nauczyciela do innej szkoły bez jego zgody,
3. zmiana art. 22 ust. 2 KN dot. ograniczenia wymiaru zatrudnienia - doprecyzowanie, iż w sytuacji

pojawienia się możliwości przydzielenia nauczycielowi dodatkowych godzin w trakcie roku szkolnego, wymiar ograniczenia ulega proporcjonalnego zmniejszeniu o liczbę przydzielonych godzin lub powoduje powrót do pracy na poprzednich warunkach zatrudnienia,

4. dostosowanie art. 27 ust. 2 KN do art. 23 ust. 1 pkt 2 KN – ustalenie maksymalnego okresu niezdolności do pracy na 182 dni z ewentualną możliwością przedłużenia o kolejny rok urlopu dla poratowania zdrowia lub świadczenia rehabilitacyjnego),
5. wprowadzenie przepisu dla szkół prowadzonych przez inne podmioty, zgodnie z którym do prowadzenia obowiązkowych zajęć edukacyjnych nauczycieli zatrudnia się na podstawie Kodeksu pracy.

VI. finansowania

Subwencja oświatowa

1. Nowy model podziału kwoty subwencji oświatowej – model mieszany część subwencji na oddział część na ucznia:
 - a. uzależnienie wysokości subwencji dla danej jednostki samorządu terytorialnego od liczby oddziałów klasowych oraz od liczby uczniów w danej jednostce samorządu terytorialnego (tj. część subwencji kalkulowana w rozporządzeniu w sprawie sposobu podziału subwencji byłaby na ucznia, a część subwencji kalkulowana byłaby na oddział);
 - b. uwzględnienie w podziale subwencji mechanizmu różnicującego środki finansowe w zależności od liczby godzin wynikającej z ramówek.
2. Uwzględnienie wyższego finansowania małych szkół w mniej zamożnych gminach.
3. Uwzględnienie w podziale subwencji wagi uwzględniającej kosztowność kształcenia w zawodach.
4. Określenie sposobu ustalania łącznej kwoty subwencji oraz określenie w przepisach ustawy co ma pokrywać subwencja.
5. Uzależnienie wysokości finansowania w ramach subwencji od oferty kształcenia zawodowego zorientowanej na rynek pracy.
6. Uwzględnienie w algorytmie podziału subwencji wagi promującej szkoły, w których nie ma zmianowości.

Dotowanie przedszkoli, szkół i placówek oświatowych z budżetów jst

1. Uproszczenie obliczania kwot dotacji w szkołach danego typu i rodzaju poprzez odniesienie się do kwoty przewidzianej dla szkoły w subwencji oświatowej.
2. Uzależnienie części dotacji w szkołach dla dorosłych w zależności od efektów (zdanego egzaminu), tj. część dotacji będzie wypłacana na każdego ucznia, a część dotacji po zdanym egzaminie.
3. Dotowanie tylko jednego ucznia będącego uczniem więcej niż jednego przedszkola lub szkoły niepublicznej dla dorosłych..
4. Dotacja w wyniku aktualizacji może się zwiększyć/zmniejszyć maksymalnie o ustalony procent.
5. Doprecyzowanie zasad dotowania uczniów realizujących roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne poza przedszkolem – określenie, że uczniom takim dotacja nie przysługuje.
6. Określenie kwoty granicznej wykorzystania dotacji na wynagrodzenia osób zatrudnionych w szkołach nie samorządowych.
7. Przepis uprawniający organy jednostek samorządu terytorialnego do przetwarzania danych

osobowych w związku z naliczaniem dotacji.

8. Doprecyzowanie przepisów odnoszących się do kontroli prawidłowości pobierania i wykorzystania dotacji (wstrzymanie dotacji jeżeli szkoła nie dokonała rozliczenia dotacji, nie przekazała faktycznej liczby uczniów do dotowania w danym miesiącu lub nie wykonuje prawomocnego wyroku sądy wydanego w związku z przekazaną dotacją).
9. Uzależnienie wypłacenia dotacji od przekazania danych do systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września poprzedniego roku.
10. Ocena samorządu i kuratora, przy wpisie do ewidencji nowej szkoły niepublicznej, jej wpływu na realizację zadań oświatowych w samorządzie.

VII. inne zmiany: usunięcie stanowiska asystenta nauczyciela z systemu oświaty z zastosowaniem dwuletniego okresu przejściowego, finansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym - uzależnienie wysokości wkładu własnego od pozycji finansowej gminy (wskaźnik dochodowości na mieszkańca), tj. gminy o niskim wskaźniku dochodowości musiałyby pokryć udział 5% zamiast 20%.

Dyskusja nad propozycjami zmian

Jak podkreśliła Pani Minister przedstawione powyżej zagadnienia są propozycjami poddanymi dyskusji, ponieważ każda ze stron, które biorą udział w pracach Zespołu ds. statusu zawodowego pracowników oświaty została poproszona a ustosunkowanie się do tych zagadnień. Stanowić to będzie podstawę do dalszych prac.

W toku dyskusji podczas podkomisji poseł Szumilas poprosiła o wyjaśnienia czy są to propozycje Ministerstwa czy też zostały one uzgodnione z uczestnikami Zespołu, ponieważ pojawiają się sprzeczne informacje na temat działania powołanego przez MEN Zespołu. Poprosiła także o wyjaśnienie propozycji zmian w subwencjonowaniu i zasad na jakich subwencja zostanie rozdzielona na oddział i na ucznia. Zapytała także czy ta zmiana będzie związana ze wzrostem subwencji, bo jeżeli nie to rodzi się pytanie które samorządy na tej zmianie zyskają a które tracą.

Podniesiono także, że bardzo dobrym rozwiązaniem jest subwencja na oddział, dużym kłopotem są natomiast dodatki uzupełniające i działania samorządów które wprowadzają różne rozwiązania tak aby uniknąć obowiązku wyrównywania wynagrodzeń do tzw. średnich.

Kolejno przewodniczący podkomisji zadał pytanie czy planowane są zmiany w zakresie art. 28 ust. 1 i 5 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Dołączył się także do pytania na temat podziału subwencji na ucznia oraz na oddział. Pan Przewodniczący dopytał także czy nastąpi zmiana art. 42 Karty Nauczyciela czy zajęcia dodatkowe są płatne, będą płatne czy nie będą płatne? Przy zmianie sposobu finansowania i zapewnieniu środków na ten cel można na pewno dokonać takiej zmiany aby zajęcia dodatkowe były płatne.

Pani Minister odniosła się do zadanych pytań. Jak wyjaśniła powołany przez MEN Zespół działa na podstawie regulaminu i w jego obrębie funkcjonują grupy robocze. Podczas spotkań każda ze stron może się wypowiedzieć i zgłosić swoje postulaty. Przedstawiony materiał zawiera właśnie katalog zgłaszanych propozycji a prace Zespołu nie zostały jeszcze zakończone. Odnosząc się do subwencji Pani Minister zauważyła, że jeżeli nawet kwota subwencji pozostanie na tym samym poziomie to i tak należy je lepiej i efektywniej wydatkować i do tego właśnie zmierzają wszystkie prace.

O propozycjach zmian w edukacji podczas sejmowej podkomisji ds. ekonomiki edukacji i nauki

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent

Opublikowano: sobota, 08, kwiecień 2017 10:50

Katarzyna Liszka-Michałka

Odsłony: 6183

Obecni na posiedzeniu przedstawiciele samorządów poprosili aby zmiany w zakresie finansowania oświaty nie były wprowadzane zbyt pośpiesznie, a na pewno nie od początku roku 2018. Jak wskazali konieczna jest dokładna analiza proponowanych zmian. Bez tego bardzo trudno będzie dyskutować.